

ශ්‍රී ලංකාවේදී මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය.

උදේදී වදිවීමට - කෘෂිකර්ම පරිමාණ උපාධි ආයතනය,
පේරාදෙණිය.

සතරැස් කිලෝ මීටර් 70,000 ක් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ග
ප්‍රමාණය ඇතුළත 10,000 ක් පමණ වූ කුඩා හා විශාල ප්‍රමාණයේ
වැව් පිහිටා තිබීම ශ්‍රී ලංකාවේ දැනිය හැකි ප්‍රවීණ ශාස්ත්‍රිකයකි. මෙම
වැව් සියල්ලම කෘෂි කාර්මික කටයුතු අරභයා පුරාණයේදී රජවරුන්
විසින් කරවන ලද වේ. මෙයින් බොහොමයක්ම වර්ෂා ජලයෙන්
නඩත්තු වෙන අතර එහෙයින්ම අවුරුද්ද පුරාම ජලය රඳා තොපවිතියි.
එහෙත් තවත් සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක්ම ගංගා, ඇල දොල මගින් ජලය
සැපයෙන බැවින් වර්ෂය පුරාම ජලය පවතියි.

ප්‍රෝච්ඡිත උණනාවය නිසා මත්ස්‍ය පෝෂණයෙන් පෙළීම ශ්‍රී ලංකාවේ
ප්‍රමුඛ පාන බරපතල ප්‍රශ්නයක් බව පිළිගත් මතයකි. මෙයට ප්‍රමුඛ දිය
හක්කේ අප රටට ආවේණික සමාජ සංස්කෘතික රටාවන්ට අනුකූලව ක්‍රියා
මාර්ග ගැනීමට. මත්ස්‍ය මැරීමට අවශ්‍ය වස්තු ගව සම්පතක් අපට
කැණ. බොදුම් සහ ගින්න සංස්කෘතීන් විසින් ගින්නවල ලැබූ අප රට
ජනතාව වැඩි දෙනෙක් ගව මත්ස්‍ය සලකන්නන් පිළිබඳ කටයුතු තරුණ
ලෙසය. එබැවින් අපගේ ප්‍රෝච්ඡිත අවශ්‍යතාවය ලබාගත හැකි ප්‍රධානම
මාර්ගය මසුන්ගෙන් පවතියි.

ප්‍රායෝගිකව බැඳු වීට කුඩා සහ විශාල වැව් සියල්ලක්ම පාහේ
පිහිටා ඇත්තේ ගම්බදවය. එහෙයින් ගම්බද මහ ජනතාවගේ ප්‍රෝච්ඡිත
අවශ්‍යතාවයන් සපුරා ගැනීමට ගතහැකි එක් ප්‍රධාන මාර්ගයක් නම් මෙම
වැව් ඉවත් අයුරින් මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට යොදා ගෙන අඩු මිලකට
මසුන්ගේ නිවෙසටම මසුන් සැපයීමයි.

පුරාණයේදී මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා එතරම් දැඩි උනන්දුවක්
දක්වා නැත. එහෙත් දැන් එය අදාල වුවත් පමණක් නොව අත්‍යාවශ්‍ය
වූවක්ද වී ඇත.

එහෙයින් හෙක්ටයාර 140,000 පමණකු ජලයෙන් යටව ඇති හුචියෙන් (අඩු වශයෙන් වර්ෂයේ ඇතැම් කාලයක පමණක් හෝ) උපරිම ප්‍රයෝජනය ගත යුතුය. මේ කටයුත්ත සඳහා, වැව් හා ජලාශයන් ක්‍රමවත් අයුරින් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා පියවර ගත යුතුව ඇත.

ජලාශ මත්ස්‍ය වගාව සඳහා වැව් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමේදී අත්‍යාවශ්‍යයෙන්ම ගත යුතු පියවර 4 ක් ඇති අතර මෙම කරුණු පිළිපැදීම ඉතාමත්ම වැදගත්ය.

- (1) ජලාශයට වෙනත් අහිතකර ප්‍රභේදයන්ට අයත් මසුන් වර්ග වලට ඇතුළුවීමට ඉඩ නොදිය යුතුය.
- (2) වගා කරන මත්ස්‍ය ආරයන්, ජලාශයෙන් පිටව යාම වැළැක්වීම.
- (3) ජලාශයන්හි කුඩා ගුහාවන් නිර්මාණය කිරීමෙන්, කුඩා මත්ස්‍යයන්ට වැඩිමට ඉඩ දීම.
- (4) ජලාශයන් නිර්මාණය කළයුතු වන්නේ මසුන් පහසුවෙන් ඇල්ලීමට හැකි වන ලෙස වටකු ස්ථාන වලය.

(1) අහිතකර මසුන් වර්ග.

සර් හානිකර සහ මාංශ හානිකර මසුන් වර්ග අහිතකර මසුන් ලෙස සැලකේ. මේ සඳහා හොඳම උදාහරණයක් නම් "කාචයියා" ලෙස දේශීයව හඳුන්වන " ඇතමාස් ටෙස්ටුටිනියස් " නම් වූ ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවල වසන මත්ස්‍ය වර්ගයයි. මොවුන්ගේ ජීවිත කාලය තුළ මවුන් විසින් ගිල දමන කුඩා මසුන් සංඛ්‍යාව අති විශාල බැවින් මෙම මසුන් අහිතකර ලෙස සැලකේ. එමෙන්ම මෙම මසුන්ගේ දුර්ල වර්ග වේගය හා ආහාර පරිවර්තන වේගයද අනෙක් හැඳින්විය යුතු දුර්ල සාධකයන් වේ. ඔල්ලු, මිපිපි/පලස් (ආඳන්) සහ මඟුරන් ආදී දිවයිනේ හැම තැනකම ප්‍රාගේ දක්නට ලැබෙන වර්ග අනෙකුත් උදාහරණ වේ. වැඩිමත් මෙම අහිතකර මත්ස්‍ය වර්ග, ජලාශවලට ඇතුළුවීම වැළැක්වීම සඳහා ක්‍රමවත් පියවර ගත යුතුය.

(2) ඇතිකල හැකි වර්ගයන්.

ධීවර අමාත්‍යාංශය විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවලට මත්ස්‍ය වර්ගීකරණයක් හඳුන්වාදී ඇත. යෝධ ගුරාපියා, තිලාපියා, තිලාපියා ටෙලනොප්ලරා සහ කාපයන් වීවා අතර වේ. කාපයාද වර්ගීකරණයකි. හිස ලොකු කාපයා, ඊදි කාපයා සහ තණකොළ කාපයා වේ. ඉන්දියානු කාපයා සහ සාමාන්‍ය කාපයාද වර්ගීකරණයකි.

මෙහි මුහුණ හඳුන්වා දීමට ප්‍රථම කරුණු කිහිපයක් පර්යේෂණ මට්ටමින් පලකා බැලිණ. වර්ධන සහ ප්‍රජනන වේගය, ආහාර පරිචරිතන සිග්නාලය, ආහාර අවශ්‍යතාවයන්, රෝගවලට ප්‍රතිරෝධීතාව ආදිය මින් පරිගණකය. ඒ ඒ පාරිසරික කලාප වලට ආවේණිකව ඒ ඒ මත්ස්‍ය වර්ග වලට ඇති ස්ථානයද සොයා බලනු ලැබීය.

දැන ගැනීමට ලැබී ඇති තොරතුරු අනුව ධීවර අමාත්‍යාංශය විසින් යම් යම් තොරතුරු රැස් කර ගෙන යනු ලැබේ. ඒ ඒ වර්ගවලට අයත් මත්ස්‍ය වර්ගවල සංගණනයක් ගැනීම, ඒ ඒ වර්ගවලට උචිත ජලජ සහ සාමාන්‍ය විද්‍යාත්මක සාධක තෝරා බේරා ගෙන වර්ගීකරණය කරන තරමට ආදිය මින් පරිගණකය. එබැවින් මෙහි ජලාශවලින් වෙනත් කටයුතු වලට ජලය නිකුත් කිරීමේදී මෙසේ කැපී පෙනී සිටින කර්මාන්ත වර්ගයන් නිසිව යාම වැළැක්වීම සඳහා පියවර ගැනීම ඉතා වැදගත්ය. මේ සඳහා බාධක නිර්මාණය කළ යුතුය.

ජලාශ ගුණාවත්.

මත්ස්‍ය වගාවෙන් සිදුවන නොයෙකුත් ප්‍රයෝජන අතරින් - ජලය පිරිසිදු වීමද එකකි. ජලාශ වල ඇතිවන නොයෙකුත් ශබ්ද සහ සතු වර්ග සම්පූර්ණයෙන් ඉවත් කිරීමට කළයුතු වන්නේ වගා කරන මත්ස්‍ය වර්ග නියමිත ප්‍රමාණයන්ගෙන් එම ජලාශවලට ඇතුළු කරලීමයි. සාමාන්‍ය වශයෙන් මෙය හෙක්ටෙයාරයට මුහුණ 1000 ක් පමණ වේ. මේ අනුව එර්ෂිකව අවශ්‍ය වන මුහුණ ප්‍රමාණය 140,0000,00 ක් වේ. මෙය අති විශාල සංඛ්‍යාවක් බැවින් මොවුන් ජලාශ ගුණාවල දැඩි කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

මෙබඳු ඉහා වලදී කරනු ලබන ප්‍රධානම කාර්යය වනුයේ, කුඩා මසුන් කෘත්‍රිමි ආහාර සැපයීමෙන් සීඝ්‍ර වර්ධනයට භාජනය කිරීමයි. ඉන්පසුව සුදුසු කාලයේදී මෙම මසුන් මව් කඩාගයට ඇතුළු කරවනු ලැබේ. මෙලෙස සීඝ්‍ර වර්ධනයට භාජනය වෙන මත්ස්‍ය පැටවුන්, නිරෝගී මත් වන අතර මව් කඩාගයේදී වන ස්වභාවික උවදුරු වලට ප්‍රභූණපයට ශක්තිය ඇත.

මසුන් ඇල්ලීම.

ජලාශ්‍ර ගොඩ නැංවෙන අවස්ථාවේදී පටන්ම, මසුන් ඇල්ලීම තෙරෙහි අවධානය යොමු කොට තටයුතු කරනු ලබයි. මෙබඳු ස්ථාන පොසා ගත් වහාම, මසුන් ඇල්ලීමට බාධාවක්ව පවතින, ගස්, කඳුන්, නිවාස පහ අනෙකුත් බාධක ඉවත් කරනු ලැබේ. ඉවත් නොකළ හැකි බාධක ඇත්නම් මව් ස්ථාන කොන්ට්‍රෝල් සිතියමක පලතුණු කොට, මසුන් මරන්නාට පෙන්වා දෙනු ලැබේ.

මෙලෙස ගොඩ නගන ලද ජලාශ්‍රයක, වෘක්ෂ පුරාම මසුන් ඇල්ලීම අත්‍යවශ්‍ය නොවේ. මාස 3,4 කට වරක් විශේෂයෙන් තනන ලද දැල් භාවිතා කරමින් මසුන් ඇල්ලීම කළ හැක. මේ සඳහා වෙනත් මග හසුරුවන දැල් පාච්චි සිස්සේ මසුන් චලවිය යුතුය. මෙම ක්‍රමයෙන් පියවීම මසුන් දැල් "මඩියට" වැටේ. ආහාරයට ගතහැකි ප්‍රමාණයට වැඩිණු මසුන් වකු කරගෙන අනිකුත් කුඩා මසුන් නැවත ජලාශ්‍ර වලට පුළු හරිනු ලැබේ. මහජන චීනයේ භාවිතා කරන පොදු ක්‍රමය මෙයයි. දැනට හෙක්ටෙයාරයක නිෂ්පාදනය වෙන මත්ස්‍ය ප්‍රමාණය මෙන් 3 - 4 ගුණයක් මෙම ක්‍රමය මගින් වෘද්ධිය කරගත හැකි බව සහතික කරනු ලැබේ.

සුලබන වියදම්.

ඉන්දියන් පාහරයෙන් වටවූ ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක, මෙවැනි ව්‍යාපාරයක් සඳහා යෙදවුම් කිරීමෙන් අත්වන ප්‍රතිලාභ පොතවාද යන්න ගැන විමසුම් කිරීම ඇත්තවශයෙන්ම අදාළ වූවකි. එහෙත් පහත දැක් වෙන කරනු විමසීමෙන් - එය සකපුරුවීමක් බව පෙනී යයි. පියවීම

එම පළමුවෙන් - ආග දියඹ මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා වඩා දියුණු නවීනම තාක්ෂණ ආණයක් ලෙසට - අපගේ ශ්‍රී ලංකාව වැනි සංවර්ධනය වන රටකට පිරුණුතු නොදෙන තරම්වූ මූල ධනයක්ද ඒ සඳහා යෙදවිය යුතුවීම සැලකිල්ලට ගත යුතුය. 1983 වර්ෂයේදී දියඹ මුහුදෙන් ඇල්වා ගත් ටොන් 2200 ක්වූ මසුන් ප්‍රමාණය, වාර්ෂික මුළු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයෙන් 1.04% ක් පමණක් විය. අනිත් අතට 1981 වර්ෂයේදී අභ්‍යන්තර ජීවිතය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ටොන් 33,400 ක් විය.

දියඹ මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රෝලර් යාත්‍රා වල නවත්තු සහ ක්‍රියාකාරී වියදම්ද බෙහෙවින් අධිකය. සාප්‍රතික සෞඛ්‍ය අනුව විදේශ රටවල ප්‍රෝලර් යාත්‍රා භාවිතා කිරීමද, ප්‍රතිඵල විරහිත විය. සාමාන්‍ය ජලාශයක් ඉදි කිරීම සඳහා යන වියදම ගැන බැඳු වීම, මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා එම ජලාශය සැලසුම් කිරීමට යන අතිරේක වියදම සැලකිය යුතු තරම් නොවේ. එමෙන්ම එම යෙදවුම බෙහෙවින්ම ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ ජලාශය කිහිපු හසු එක් පවතින තාක් තරම් - මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට එය යොදා ගත හැකිවීම නිසාය. මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ජලාශයකින් ඇල්වා ගත හැකි මසුන් ප්‍රමාණය ප්‍රෝලර් යාත්‍රාවකින් ඇල්වන මසුන් ප්‍රමාණයට කිහිපය්වම් දෙවැනි නොවේ.

මෙහෙයුමක් නොවේ. ජලාශ පිහිටිදු තරම්ම හැරුණු විට මෙමගින් උත්පාදනය වන රැකියා අවස්ථාද බොහෝය. ඒ අතරම බෙහෙවින් අත්‍යවශ්‍ය සෞඛ්‍ය ප්‍රෝටීන්, ගැමි ජනතාවට සැපයීමද මෙයින් සිදු කෙරේ.

මුහුදු ඇමේදි මුහුණ පාන්නට පිදුවන නොයෙකුත් අනතුරු වලින් තොරව මෙම මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය හළ හැක. අප රටේ කාලගුණ තත්වයන් අනුව, මෙම මසුන්ගේ වර්ෂ වේගය බෙහෙවින්ම උසස්ය. දැනට සොයා ගෙන ඇති පර්යේෂණ දත්තයන්, මේවා තහවුරු කරයි.

මිදියාගම සහ උඩවිලව ජලාශවලට හඳුන්වා දුන් හිස ලොකු කාපණ සහ සාමාන්‍ය කාපණ කි.ග්‍රෑ. 20 - 25 දක්වා ප්‍රමාණයට බිහිවී වැඩිවී. මේ සඳහා ගතවූයේ අවුරුදු 2 කි. කෙසේ වුවත් මෙම ජලාශ වල දත්තට ලැබෙන බැරවුම් බර, පසුන් ඇල්ලීම් අපහසුයි.

මෘතකදී හඳුන්වා දෙනු ලැබූ මිදියා වර්ගයේ ඉන්මිහින්නි ජනප්‍රිය වීමට තරුණ කිහිපයක් ඉවහල් විය. මනා පෙනුම, තවු අඩුකළ සහ මත්ස්‍යයෙකුගේ විශාලකම වැඩි තරුණ ඉන් සමහරකි. මීට අමතරව මෙම පසුන් ජලාශවල උඩ සහ මධ්‍ය ස්ථර වල ගැවසීම්ද මෙම පසුන්ගෙන්, තරවල වියළීමටද හැකියාවක් තිබීමද, මෙම සිඟු ජනප්‍රියතාවයට තවත් හේතුවකි.

මෙම යෝජනා ක්‍රමය සාර්ථක වලදායී වන්නේ බවට පත් කරලීම සඳහා මෙම ව්‍යාපෘතියට සම්බන්ධ නොයෙකුත් අප්‍රාප්තිය සහ දෙපාර්තමේන්තු අතර පොදු වගකීම් සහ සාමූහිකත්වයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. අභ්‍යන්තර පිරිසිදු මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රගතියට පමණක් නොව, අප රට ගැනීමේ ජනතාවගේ ජීවන තත්වයන් උසස් කරලීමටද මෙමගින් මහත් රකුලක් ලැබෙනු ඇත.